UUTISET

Sodan jälkeen hirsi rakennusmateriaalina unohdettiin kokonaan, ja vasta 80-luvulla yritettiin uudelleen. **KEHITTÄMISJOHTAJA MIKKO KÄLKÄJÄ, PUDASJÄRVI**

Kontro EU:n metsästys- ja luonnonsuojeluliiton hallitukseen

Suomen Metsästäjäliiton puheenjohtaja **Lauri Kontro** valittiin torstaina Brysselissä Euroopan unionin metsästäjiä edustavan metsästysjärjestö FACE:n varapuheenjohtajaksi. Kontrosta tuli samalla FACE:n työvaliokunnan jäsen.

FACE (Federation of Associations for Hunting and Conservation of the EU) on eurooppalaisten metsästäjä- ja riistanhoitojärjestöjen kattojärjestö. Se edustaa noin 7 miljoonaa metsästäjää Euroopassa. FACE ajaa metsästäjien asiaa EU:n päätöksentekoelimissä.

Järjestön puheenjohtaja on ranskalainen **Gilbert de Turckheim**. Ranskan ja Suomen edustajien lisäksi työvaliokuntaan valittiin Saksan ja Kreikan edustajat.

Kotimaassa Lauri Kontro on lähes 160 000-jäsenisen Suomen Metsästäjäliiton puheenjohtaja. Hän on ammatiltaan Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

MT

TALOUDESTA LYHYESTI

HK-yhtiöiltä vaaditaan vahingonkorvauksia

Oy Primula Ab:n konkurssipesä vaatii vahingonkorvauksia HK-Scanilta ja HK Ruokatalolta.

Vaadittu summa on noin 16,3 miljoonaa euroa. Korvauskanne perustuu kolmen vuoden takaisiin selvityksiin mahdollisesta yhteistyöstä Primulan Järvenpään tehtaan ja HK:n välillä.

Osapuolet eivät aloittaneet yhteistyötä.

HK-yhtiöt pitävät kannetta perusteettomana eivätkä tee varauksia tilinpäätöksiinsä.

Omakotitalojen hinnat laskivat alkuvuonna

Omakotitalojen hinnat laskivat Suomessa huhti–kesäkuussa, kertoo Tilastokeskus. Hinnat laskivat keskimäärin 1,5 prosenttia verrattuna vuoden takaiseen. Pääkaupunkiseudulla hinnat laskivat 8,2 prosenttia ja muualla maassa 0,6.

Vuoden ensimmäiseen neljännekseen verrattuna omakotitalojen hinnat nousivat koko maassa keskimäärin 0,5 prosenttia.

Omakotitalot halpenivat viime vuodesta eniten Pohjois-Suomessa, 5,2 prosenttia. Itä-Suomessa hinnat nousivat 1,3 prosenttia.

HS: miljardeittain eläkerahoja veroparatiiseissa

Suomalaiset eläkeyhtiöt ovat sijoittaneet jopa miljardeja euroja veroparatiisien yrityksiin, kirjoittaa Helsingin Sanomat.

Lehden mukaan suurista työeläkeyhtiöistä ainakin Varman ja Ilmarisen salkuissa on muun muassa Caymansaarille rekisteröityjen yritysten osakkeita. Molemmilla eläkeyhtiöillä on sijoituksia veroparatiiseissa yhteensä satojen miljoonien eurojen edestä.

Varma ja Ilmarinen perustelevat sijoituksia lehdessä sillä, että veroparatiisien välttäminen on käytännössä mahdotonta.

Kauppalehti: Diesel kallistuu

Öljynjalostamoiden onnettomuudet ja remontit maailmalla nostavat dieselin hintaa Euroopassa, kertoo Kauppalehti.

Diesel-futuurien hinta on noussut kesäkuun 827 dollarista yli 1 000 dollariin.

Euroopassa ei tuoteta tarpeeksi dieseliä maanosan tarpeisiin.

EK vähentää väkeä

Elinkeinoelämän keskusliitto EK aloittaa yt-menettelyn henkilöstönsä vähentämiseksi.

Etujärjestö tavoittelee runsaan kahden miljoonan euron säästöjä. Se arvioi vähennystarpeeksi enintään 20 työntekijää.

Yt-neuvottelut koskevat EK:n aluetoimintaa sekä assistentti- ja sihteeritehtäviä. EK:lla on 153 työntekijää.

Hirsikoulusta apu sisäilmaongelmiin

Pudasjärvi kyllästyi jatkuviin remontteihin ja aikoo rakentaa 10 000 neliön jättikoulun hirrestä.

PEKKA FALI

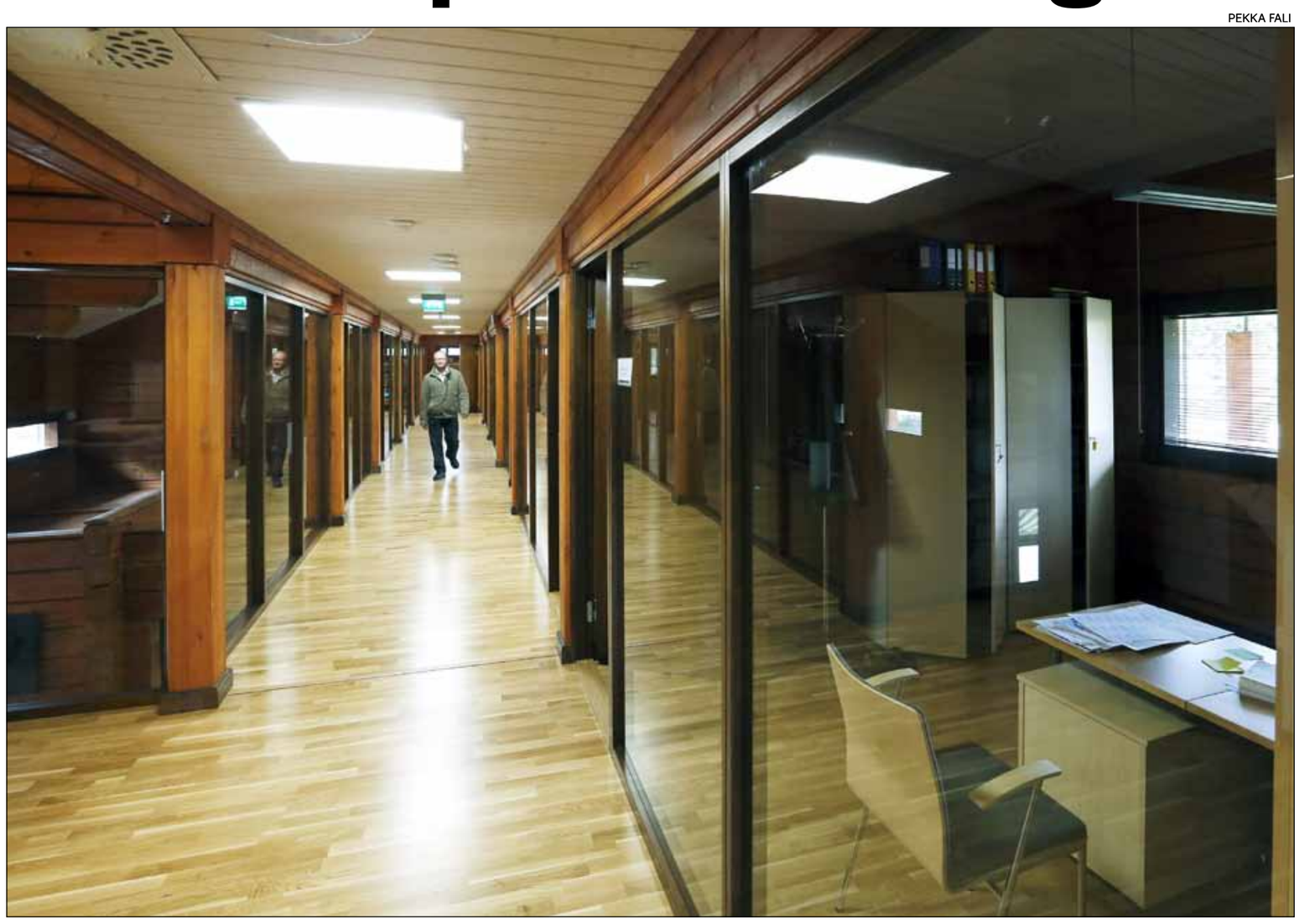

Metsähallituksen toimitalo oli ensimmäinen Pudasjärven hirsikortteliin valmistunut rakennus. Käyttäjien kokemukset siitä ovat hyvät.

PUDASJÄRVI (MT)
Pudasjärvellä aiotaan ottaa uusi, pitkä loikka hirsirakentamisessa. Vielä tänä vuonna aloitetaan hirsisen päiväkodin rakentaminen, ja ensi vuonna on vuorossa hirsisen koulukampuksen aloitus.

”Me kerta kaikkiaan kyllästyimme koulujen sisäilmaongelmiin ja toistuviin remontteihin. Päätimme, että asiat pannaan nyt kerralla kuntoon”, kehittämisjohtaja **Mikko Kälkäjä** sanoo.

Hirrestä on jo niin paljon kokemuksia toimisto- ja asuntorakentamisessa, että sen ominaisuudet tunnetaan. Parhaita puolia ovat juuri sisäilman ongelmattomuus sekä valo- ja äänimaailman viihtyisyys.

Remontti toisen perään

Sisäilmaongelmia on ollut Pudasjärvellä useissa kouluissa, ja niitä on ilmennyt myös kunnostustöiden jälkeen. Kouluja on jouduttu siirtämään tilapäisiin tiloihin.

Sisäilmaremontti tehtiin jokunen vuosi sitten myös kunnantalolla. Talo on nyt otettu opetustiloiksi, ja kaupunginhallinto on puolestaan siirtynyt tilapäisiin tiloihin.

Uusien tilojen saamisella on siis kiire. Pudasjärvellä ei kuitenkaan aiota enää turvautua tilapäisiin, lopulta kalliiksi tuleviin ratkaisuihin.

”Nyt rakennetaan kerralla kunnolla. Jos kaikki menee suunnitellusti, jo ensi vuonna aletaan rakentaa hirsikoulua, johon tulee ala- ja yläasteet sekä lukio. Tilaa siinä on yhteensä 10 000 neliömetriä.

Tämä on pienelle kunnalle iso hanke. Voi olla, että emme pysty rakentamaan koko kampusta kerralla, mutta alkuun päästään jo ensi vuonna.”

Hirsi julkisiin tiloihin

”Sodan jälkeen hirsi rakennusmateriaalina unohdettiin kokonaan, ja vasta 80-luvulla yritettiin uudelleen”, Kälkäjä sanoo. Silloin myös Pudasjärvi rakensi ensimmäisiä hirsitalojaan.

PEKKA FALI

Hirren parhaita puolia ovat sisäilman ongelmattomuus ja valo- ja äänimaailman viihtyisyys. Sen vuoksi hirsi on mainio valinta koulun rakennusmateriaaliksi, Mikko Kälkäjä sanoo.

Sen jälkeen hirsi on vähitellen saanut lisää tunnustusta. Se on hyväksytty kaupunkien omakotitaloihin, ja toimistojakin siitä on tehty.

Kälkäjän mielestä nyt on aika ottaa seuraava askel ja tuoda hirsi myös julkiseen rakentamiseen.

Siinä Pudasjärven päiväkoti ja ennen kaikkea koulurakennukset ovat esimerkkeinä muille. Kiinnostus on jo herännyt.

”Yhteydenottoja on tullut paljon, ja moni harkitsee nyt samanlaisia ratkaisuja”, Kälkäjä kertoo.

Hirsikortteli kasvaa

Pudasjärvi on varannut hirsirakentamiselle kokonaisen korttelin Iijoen rannasta, aivan kaupungin keskustan tuntumasta. Alueelle on valmistunut Metsähallituksen toimistorakennus, ja parhaillaan nousee yhtä komea talo metsäkeskuksen, Vapon, Pro Agrian ja Oulun energian käyttöön.

”Tänne saadaan metsäosaamisen keskus”, Kälkäjä kuvaa.

Aivan rannan tuntumassa on kuusi asuintaloa, joista useimpiin on jo päästy muuttamaan.

Taloissa seurataan asukkaiden energian käyttöä tarkasti, sillä hirsikorttelissa selvitetään hirren hiilijalanjälki puun kasvatuksesta ja korjuusta rakentamiseen ja asumiseen saakka. Myös mahdollisesti joskus tuleva rakennuksen purkaminen otetaan laskussa huomioon.

Kälkäjä tietää, että hirsi pärjää tässä vertailussa. ”Se on paras ja ekologisin materiaali, ja tässä se todistetaan luvuilla.”

”Huonoimpia ovat betoni ja alumiini. Niiden valmistukseen kuluu paljon energiaa ja uusiutumattomia materiaaleja. Ne ovat myös hankalia hävittää.”

JOUKO RÖNKKÖ

Energian käyttö on erilaista

Tampereella tehdyssä seurannassa on jo todettu, että samanlaisessa talossa asuvat samankokoiset perheet kuluttavat eri tavalla energiaa. Veden käyttö ja huoneiden lämpötila vaihtelee paljon.

”Nyt tutkimme, voidaanko kulutukseen vaikuttaa reaaliaikaisella tiedolla. Taloissa on mittarit, jotka kertovat euroissa, millä tasolla energian kulutus on. Laitteet myös hälyttävät, kun tavoiterajat ylittyvät”, **Mikko Kälkäjä** kertoo.

”Kokemuksesta tiedetään, että energialasku kirpaisee hetken, mutta sitten vaikutus häipyy. Ehkä reaaliaikaisella tiedolla on enemmän tehoa.”

JOUKO RÖNKKÖ

PEKKA FALI

Villi Pohjolan kämppävuokraus siirtyi Lomarenkaalle

ROVANIEMI
Metsähallitus on myynyt viime vuoden vaihteessa lakkautetun Villi Pohjolan brändin ja kämppien vuokrausliiketoiminnan vuokramökkien välittäjänä tunnetulle Lomarenkaalle.

”Lomarenkaalle ei myyty kiinteistöjä, ainoastaan vuokrakämppien välitystoiminta sekä Villi Pohjolan nimi”, kertoo Metsähallituksen tulosyksikkö Laatumaan myyntipäällikkö **Matti Keränen**.

Kauppa on seurausta Metsähallituksen päätöksestä, jossa se päätti luopua ydinliiketoimintaan kuulumattomista metsäkämpistä. Kaikki myytävissä olevat kämpät myydään joko omalle tontille tai vuokratontille.

”Myytäviä kohteita on noin 150, joista arvioilta puolet myydään lähivuosien aikana. Jos tonttia ei voida antaa kaupassa, kämpät myydään purettaviksi ja pois siirrettäviksi.”

Ennen myyntiä Metsähallitus pyytää lausunnot eri tahoilta kuten kunnilta, paliskunnilta, sekä Metsähallituksen Metsätaloudelta ja Luontopalveluilta. Myös kohteiden rakennushistoriallinen arvo, kulttuuriperintöarvot sekä kämppien lähellä sijaitsevat tärkeät luontokohteet selvitetään ennen myyntiin panoa.

Tänä vuonna myytäväksi pantiin Keräsen mukaan 25 kohdetta, joista kaikki menivät lausuntokierrokselle.

”Ehkä noin puolet myytävistä kämpistä jää lopulta Metsähallitukselle. Näistä Metsähallitukselle pakostikin jäävistä kämpistä tehtiin vuokraussopimus Lomarenkaan kanssa.”

Päätös kämpistä luopumisesta eivät koske Luontopalveluiden hallinnassa olevia varaus- ja autiotupia.

KARI LINDHOLM

KARI LINDHOLM

Myös Rovaniemen Meltausjoella sijaitseva Unarinkönkään vuokrakämppä, entinen Metsähallituksen uitonkämppä, siirtyi Lomarenkaan vuokrakohteeksi.

Lajitieto keskitetään yhteen paikkaan

Ympäristöministeriö ja Helsingin yliopiston Luonnontieteellinen keskusmuseo perustavat Suomen lajitietokeskuksen, joka kerää pirstaleisen luontotiedon yhteen paikkaan.

Koko maan kattava lajitietokeskus kerää yhteen kaikki tiedot maamme lajistosta. Nyt tieto on hajallaan kymmenissä eri organisaatioissa ja tiedon saanti on työlästä.

”On ollut suuri puute, ettei aiemmin ole ollut yhtenäistä lajitietokantaa. Lajitietokeskuksen perustaminen on merkittävä edistysaskel lajituntemukselle ja monimuotoisuuden vaalimiselle”, sanoo ympäristöministeri **Ville Niinistö**.

Tuleva tietovarasto kootaan Luonnontieteelliseen keskusmuseoon.

Lajitietokeskus edistää tiedon vapaata saatavuutta. Tavoitteena on rakentaa rinnakkain päättäjille ja kansalaisille suunnatut portaalit. Jälkimmäinen tarjoaa jokaiselle suomalaiselle vapaan pääsyn tietoihin Suomen eliölajeista.

”Uskon, että kaikille avoin portaali innostaa paitsi ammattilaisia, myös harrastajia kartoittamaan lajistoa vielä entistä laajemmin ja tuo lisätietoa Suomen luonnosta”, Niinistö sanoo.

Lajitieto on tietoa eliöiden – eläinten, kasvien ja sienten – esiintymisestä, niiden ominaisuuksista, miten ne vaikuttavat ympäristöönsä ja miten niitä luokitellaan, eli mitkä lajit ovat sukua toisilleen. Lisää tietoa: *www.lajitietokeskus.fi*.

MT

UUTISTAUSTA

Valuvikoja ja vastuuttomuutta

Kesän aikana kävi kaikille selväksi, ettei Suomessa voida EU-aikana elää niin kuin muuta maailmaa ei olisi olemassakaan. Koska olemme monin tavoin kytköksissä unioniin, meillä tehtävät isot päätökset heijastuvat tavalla tai toisella muihin jäsenmaihin – ja päinvastoin.

Erityisesti on saatu oppia, että kotimaiseen poliittiseen valtapeliin tarkoitetut puheenvuorot pannaan nyt merkille myös rajojemme ulkopuolella ja ne saattavat johtaa Suomea koskeviin arvaamattomiin johtopäätöksiin. Venäjän media on pitkin kesää hehkuttanut, kuinka Suomi jo valmistautuu EU:n ja euron hajoamiseen. Todisteeksi esitetään **Jutta Urpilaisen** ja **Erkki Tuomiojan** varsin vapaasti tulkittuja sanomisia.

Euroopassa eletään jo kolmatta vuotta kriisiä, jonka todellista luonnetta, merkitystä ja ulottuvuutta on vaikea tajuta, mutta jonka uskomme johtuvan Euroopan valuuttajärjestelmän valuvioista. Komissio on ryhtynyt niitä korjaamaan ja ensi keskiviikkona näemme, millaista pankkiunionia se ehdottaa.

Omat valuviat

Tarkempia tietoja odoteltaessa kannattaa suunnata katse omaan poliittiseen järjestelmäämme.

Eduskunnan suuren valiokunnan kytkeminen EU-politiikan päätöksentekoon on ollut nerokas ratkaisu. Järjestely toimii hyvin jarruna, mutta uusien ehdotusten ja ideoiden hautomoksi siitä ei ole. Juuri niistä pula kuitenkin on suurin.

Eikä jarrutuskaan aina ole sujunut munauksitta – muistettakoon vain, kuinka meillä oltiin aikanaan valmiita hyväksymään säädös, joka olisi voinut jättää Suomen ilman omaa komissaaria. Onneksi itsepäiset irlantilaiset pakottivat meidätkin korjaamaan tuon virheen.

Suurin ongelma liittyy kuitenkin pääministerin asemaan. Sen jälkeen kun **Mauno Koivisto** tuhosi suunnitelman porvarihallituksen muodostamisesta ja nimitti pääministeriksi Harri Holkerin, Suomessa on noudatettu sääntöä, jossa hallituksen muodostaa aina suurimman eduskuntapuolueen puheenjohtaja. Samaan aikaan on valtiosääntöä rukattu niin, että pääministeristä on tullut Suomen EU-politiikan tärkein toimija.

Mitä pääministeri johtaa?

Mitä tiiviimmäksi yhteisöksi EU on muodostunut, sitä selkeämmin suurin eduskuntapuolue leimautuu puheenjohtajansa myötä EU:n puolestapuhujaksi. Tämä korostuu kriisiaikoina, kun huomattava osa pääministerin ajasta menee huippukokouksiin ja niihin valmistautumiseen. Pääministeri ei ole enää vuosiin voinut ensisijaisesti johtaa puoluettaan, vaan on toiminut päätoimisesti Suomen EU-politiikan puhemiehenä. Tuota politiikkaa ei johtava hallituspuolue voi julkisesti arvostella, koska arvostelu kohdistuisi omaan johtajaan.

Tämä ehkäisee tervettä avointa keskustelua ja myrkyttää suurimman puolueen sisäistä ilmapiiriä. Samalla suurimman puolueen sitoutuminen EU-politiikan puolustamiseen avaa lähes vapaan pelitilan muille hallituspuolueille, erityisesti hallituksen kakkospuolueelle. EU-politiikan osalta sen on mahdollista toimia kuin se olisi samaan aikaan sekä hallituksessa että oppositiossa.

Keskustan vetäessä hallitusta Kokoomus kasvoi sen kyljessä maan suurimmaksi puolueeksi. Tästä monet vetivät johtopäätöksen, ettei Kokoomuksen kanssa kannata olla hallituksessa, koska vain se hyötyy yhteistyöstä. Nyt Kokoomus saa maistaa samaa lääkettä, kun SDP:n jo lopulliseksi veikattu alamäki on yhtäkkiä kääntynyt nousuun ja puolue tavoittelee suurimman puolueen asemaa – poliittinen populismi kun puree paremmin hallituksessa kuin oppositiossa.

Viime eduskuntavaalit olivat enemmän eurovaalit kuin sitä edeltäneet Euroopan parlamentin vaalit. Tulossa olevissa kunnallisvaaleissa nähdään sellainen ihme, että vaalien keskeiseksi teemaksi nousevat EU:n ongelmat. Ihmisiä ajetaan uurnille vastustamalla ongelmamaiden auttamista, vaikkei tuota apua tiettävästi kunnallisverosta makseta senttiäkään. Sen varjossa ei käytännön valtuustotyötä koskevia lupauksia tarvitse antaa lainkaan. Näin niitä ei myöskään voi myöhemmin rikkoa.

JARMO MÄKELÄ
on Yleisradion ulkomaantoimittaja.